

بررسی تظاهرات بالینی بروسلوز در بیماران بستری در بیمارستان بهشتی کاشان طی

سالهای ۱۳۸۲-۱۳۷۵

منصوره مومن هروی^{۱*}، حسن افصلی^۲

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به شیوع بالای بروسلوز و عدم آگاهی از وضعیت بیماری در منطقه و به منظور به روز کردن اطلاعات و تعیین فراوانی نشانه‌های بالینی و یافته‌های سرولوژی مربوط به این بیماری، مطالعه‌ی اخیر روی بیماران بستری در بیمارستان بهشتی کاشان در سال‌های ۸۲-۱۳۷۵ صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها: این تحقیق به روش توصیفی و از نوع Existing data روی ۵۹۰ بیماری که با تشخیص اولیه‌ی بروسلوز بستری شده بودند صورت گرفت. نمونه‌ها را بیمارانی تشکیل دادند که با شکایات بالینی منطبق با بروسلوز مراجعه و آزمایش رایت یا کومیس رایت آنها بیش از ۱/۱۶۰ بود. اطلاعات دموگرافیک و یافته‌های بالینی و آزمایشگاهی بیماران از پرونده‌ها استخراج و در فرم‌های جمع‌آوری اطلاعات ثبت و نتایج به صورت آمار توصیفی ارائه گردید.

نتایج: از تعداد ۳۸۰ بیمار ۲۲۴ (۵۹٪) مذکر و ۱۵۶ نفر (۴۱٪) مونث بودند. بیشتر بیماران در گروه سنی ۲۰-۳۹ سال ۱۳۷ نفر (۳۶/۱٪) قرار داشتند. فراوان‌ترین علت اصلی مراجعه‌ی بیماران تب با ۱۹/۲٪ و کمردرد با ۱۴/۵٪ بود. شایع‌ترین شکایت عمومی تب ۷۵٪ و آرترالژی ۷۰٪ بود. شایع‌ترین مفصل مبتلا به آرتریت ساکروایلیاک ۲۹/۷٪ و زانو ۲۳/۳٪ بود. ۹۴/۸٪ آزمون‌های رایت، ۱۰۰٪ آزمون‌های کومیس رایت و ۹۲/۲٪ آزمون‌های ME مثبت بودند.

نتیجه‌گیری: تب و کمردرد شایع‌ترین علت اصلی مراجعه در بیماران بود. از این رو بروسلوز را باید در تشخیص افتراقی کلیه بیماران با تب طول کشیده و افرادی که از کمردرد و آرترالژی شاکی هستند قرار داد. با توجه به مثبت شدن آزمون رایت در اکثریت بیماران می‌توان از این آزمون به عنوان یک آزمون حساس و مطمئن به عنوان قدم اول تشخیص بهره جست.

واژگان کلیدی: بروسلوز، نشانه‌های بالینی، سرولوژی، فراوانی

۱- استادیار گروه بیماری‌های عفونی دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۲- دانشیار گروه بیماری‌های عفونی دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

* نویسنده مسؤل: منصوره مومن هروی

آدرس: کاشان، بلوار قطب راوندی، بیمارستان شهید بهشتی، گروه عفونی

پست الکترونیک: momenheravi_m@kaums.ac.ir

تلفن: ۰۳۶۱ ۵۵۵۰۰۲۶

دورنویس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۸۹۰۰

تاریخ دریافت: ۸۵/۱/۲۴

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۶/۱/۲۵

مقدمه

بروسلوز انسانی در سطح جهان به سازمان جهانی بهداشت گزارش می‌شود [۳]. در ایران نیز بروسلوز بیماری شایعی است در سال ۱۳۷۶، ۲۶۳۰۷ مورد گزارش شده است. در شهرستان کاشان فراوانی تب مالت ۰/۹٪ برآورد شده است [۴]. نشانه‌های بالینی بروسلوز غیراختصاصی هستند و شامل تب، تعریق، کسالت، بی‌اشتهایی، سردرد، کمردرد و افسردگی می‌باشد. بروسلوز یک عفونت سیستمیک است که هر اندام و دستگاهی از بدن را می‌تواند درگیر کند [۵]. تابلوی بالینی که بروسلوز با آن تظاهر می‌یابد بسیار

بروسلوز بیماری عفونی مزمن شایع مشترک بین انسان و دام می‌باشد که از حیوانات به انسان منتقل می‌گردد [۱]. مطابق گزارش WHO فراوانی بروسلوز انسانی و حیوانی در دو دهه اخیر در حوزی دریای مدیترانه و کشورهای خاورمیانه و غرب آسیا و بخش‌هایی از آمریکای جنوبی و آفریقا گسترش یافته است. ایران به همراه پنج کشور دیگر مدیترانه شرقی بیش از ۹۰۰۰۰ بروسلوز انسانی داشته است [۲]. سالیانه حدود ۵۰۰۰۰۰ مورد